

GYŐR, 1998.
TARTALOMJEGYZÉK

Előszó

6

1. Az emberi személyiség

8

1.1. A személyiség fogalma, énkép-énideál	10
1.2. Pozitív gondolkodás és beállítottság	13
1.3. Önismeret, társismeret és gyermekismeret	15

2. Személyiség és motiváció

17

2.1. Motiváció és viselkedés	19
2.2. Az emberi szükségletek hierarchiája	20
2.3. Szociális tényezők hatása a motívumtanulásra	24
2.3.1. A büntetés motivációs hatása	24
2.3.2. A jutalmazás motiváló hatása	28
2.4. Teljesítménymotiváció és igény szint	33
2.4.1. Siker és kudarc	33
2.4.2. A szándék mint motiváló tényező	35
2.4.3. Az önkontroll kialakulása	37
2.5. A motívumtanulás módjai	39
2.6. Lámpaláz és vizsgadruk	40

3. A családi nevelés hatásrendszere

43

3.1. A család szerepe a gyermek személyiségfejlődésében	45
3.2. Az anya és gyermeke	46
3.3. A szülő-gyermek kapcsolat zavarai	47

3.4.	A válás pszichológiai hatása	50
3.5.	Az új családdá szerveződés problémái	52
3.6.	A szülők nevelési módszereinek hatása	54
4. A szocializáció jelentősége		
56		
4.1.	Én és a többiek	58
4.2.	A szocializáció folyamata	59
4.3.	Az elsődleges szocializáció intézményei	60
4.3.1.	A család világa	60
4.3.2.	Az iskola és a kortárs csoportok	62
4.4.	Szociális inadaptáció	64
5. Személyiségfejlődés és kommunikáció		
67		
5.1.	A kommunikáció szociálpszichológiai jelentősége	69
5.2.	A kommunikáció sajátosságai életkoronként	70
5.2.1.	Verbális kommunikáció	70
5.2.2.	Nonverbális kommunikáció	72
5.3.	A kommunikációs tér fejlődése	75
5.4.	Nevelés és kommunikáció	76
6. Az empátia szerepe		
78		
6.1.	Az empátia fogalma és szintjei	80
6.2.	Empátia a pedagógiai munkában	81
6.2.1.	Empátia a szülők nevelési tevékenységében	82
6.2.2.	Empátia az iskolai nevelésben	84
6.2.3.	Empátia az oktatásban	85
6.2.4.	Empátia az oktatás és nevelés speciális területein	86
7. Életünk és a stressz		
88		
7.1.	A stressz fogalma	90
7.2.	A stresszorok jellemzői és főbb típusai	91
7.2.1.	Traumatikus események	91
7.2.2.	Befolyásolhatatlan események	92

7.2.3. Bejósolhatatlan események	92
7.2.4. Próbatételek - belső konfliktusok	93
7.3. Pszichológiai reakciók a stresszre	95
7.3.1. A szorongás	95
7.3.2. Harag és agresszió	96
7.3.3. Fásultság és depresszió	97
7.3.4. Kognitív károsodások	97
7.4. Fiziológiai reakciók a stresszre	98
7.4.1. Harcolj vagy menekülj	98
7.4.2. Stressz és betegség	99
7.4.3. Életmód és betegségtudat	99
7.5. Stratégiák a stressz leküzdésére	100
7.5.1. Problémaközpontú megközelítés	100
7.5.2. Érzelésközpontú megközelítés	101
7.5.3. Elhárító mechanizmusok	101
7.6. A stressz kezelése	104
7.6.1. Szociális támasz keresés	104
7.6.2. Viselkedési eljárások	105
7.6.3. Kognitív eljárások	106
7.7. Mentális egészségvédelem	107
8. A siker titkai	
110	
8.1. Az életszervezés művészete	112
8.1.1. Vegye kezébe élete irányítását	112
8.1.2. Az életszervezés útjelzői	113
8.2. Jó fellépés-biztos siker	115
8.2.1. Az "image" jelentősége	115
8.2.2. Önmagunk és mások megfigyelése	116
8.2.3. Hogyan formáljuk énképünket	117
Epilógus	119
Szakkifejezések jegyzéke	120
Felhasznált irodalom	124